

HISTORISCH OVERZICHT EN STAATSINRICHTING VANAF 1848

Nederland (1848-1914)

- 2p 1 Een invulopdracht over de nieuwe Grondwet van 1848:
- 1 Koning ... (**Willem II / Willem III**) gaf opdracht tot het schrijven van de nieuwe Grondwet.
 - 2 Door de invoering van de nieuwe Grondwet werd de macht van de koning ... (**beperkt / uitgebreid**).
 - 3 Met de nieuwe Grondwet werd de onschendbaarheid van de koning ... (**afgeschaft / ingevoerd**).
 - 4 De ministers legden voortaan verantwoording af aan ... (**de koning / het parlement**).
- Maak de zinnen kloppend door telkens de juiste keuze te maken.
- Doe het zo:*
- zin 1: ... (kies uit: Willem II / Willem III)
- zin 2: ... (kies uit: beperkt / uitgebreid)
- zin 3: ... (kies uit: afgeschaft / ingevoerd)
- zin 4: ... (kies uit: de koning / het parlement)
- 1p 2 In de negentiende eeuw breidde Nederland de kolonie Indonesië uit door gebieden te veroveren. Een reden voor de veroveringen was dat Nederland een grotere behoefte kreeg aan grondstoffen.
- Door welke economische ontwikkeling kreeg Nederland een grotere behoefte aan grondstoffen?
- Gebruik bron 1.*
- 1p 3 De situatie in de bron was onderdeel van een maatschappelijk probleem waar in de negentiende eeuw veel over werd gediscussieerd.
- Onder welke naam staat de discussie over dit maatschappelijke probleem bekend?
- 1p 4 In 1901 werd een wet aangenomen waardoor de overheid zich moest bezighouden met de kwaliteit van huizen.
- Noem de naam van deze wet.
- Gebruik bron 2.*
- 2p 5 In de tekening worden de 'kleine luyden' opgeroepen om in plaats van op hun eigen partij op de socialisten te stemmen.
- Noem eerst de naam van de politieke partij waar de 'kleine luyden' normaal gesproken op stemden.
- Geef daarna een reden waarom de 'kleine luyden' volgens de tekening op de socialisten zouden moeten stemmen.

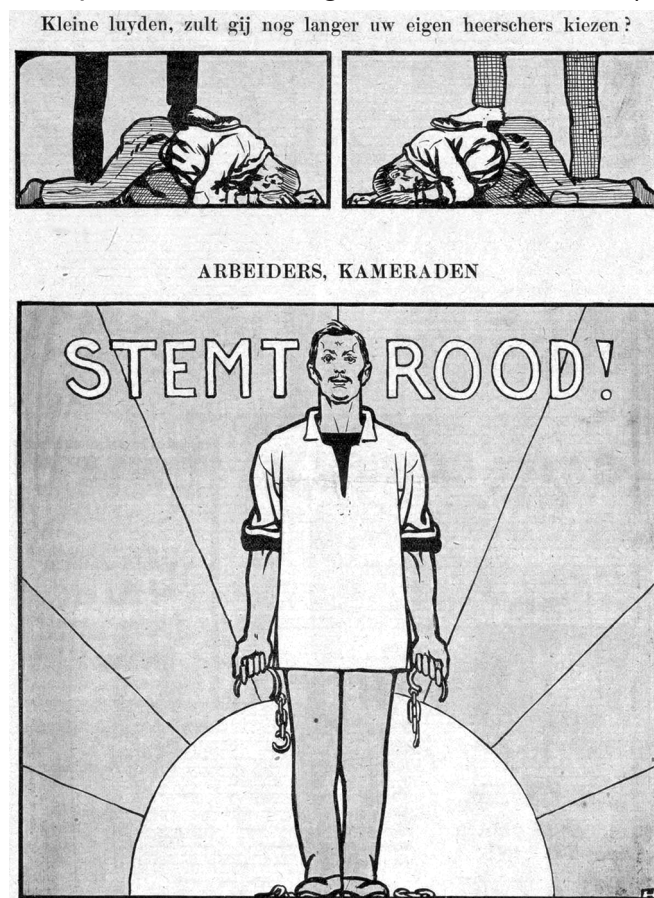
bron 1

Een herinnering van een 17-jarige jongen aan een verhuizing naar de stad Rotterdam (1890):

Onze woning viel niet mee. Met zes gezinnen woonden we in een pand dat al tekenen van verval en aftakeling vertoonde. Onze etage bestond uit twee kamers met twee donkere nissen met vier bedden. Uit het raam aan de achterkant konden wij de overburen gemakkelijk de hand geven. We leefden hier met zijn negenen. En de huur van onze nieuwe woning was driemaal zo hoog!

bron 2

Een politieke tekening van de socialisten (1905):

Toelichting

Op de tekening staat van boven naar beneden:

Kleine luyden, zullen jullie nog langer jullie eigen heersers kiezen?

Arbeiders, kameraden

Stem rood!

De twee mannen op de bovenste tekeningen zijn 'kleine luyden'.

De man op de onderste tekening is een arbeider met verbroken boeien in zijn handen.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift.